

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

 Z mesecem marcijem poteklo je naročnikom četrťletnikom naročilo. Prosimo torej, naj se podvzajajo nadaléjšnjo naročnino doposlati, da se jim dopošiljanje lista ne pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija 65 kr., do 1. oktobra 1 fl. 30 kr. in do konca leta 1 gld. 90 kr. — Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštnih nakaznicah.

Upravništvo.

Volilna sprememba.

Dunajski državni zbor ima 353 poslancev, katere vsako šesto leto volijo štiri skupine. Veleposestniki volijo 85, kupčijske zbornice 21, mesta in trgi 117 in kmetske občine 130 poslancev. Naši bralci gotovo vedó, kdo da je do sedaj imel pravico voliti državnega poslanca. Lani v jeseni pa je prejšnji ministerski predsednik, Taaffe, iznenadil poslansko zbornico ter je predlagal novo volilno postavo, vsled katere bi polpeti milijon avstrijskih državljanov dobil volilno pravico. Kakor vsem znano: Taaffe je prav zaradi tega predloga moral odstopiti. Ali tudi sedanje ministerstvo Windischgraetzovo se zahtevanju po občni volilni pravici ne more odtegniti in zato je izdelalo nov načrt volilne presnove. Ker se veliko govori in piše o tem poskusu, upamo ustreči našim bralcem, ako jim objavimo ta načrt, ki se tako-le glasi:

1. Na dosedaj obstoječih volilnih razredih se ničesar ne spremeni niti gledé na razdelitev mandatov, niti gledé zahtev za volilno pravico.

2. Volilna pravica razširi se s tem, da se osnuje nov volilni razred.

3. A) Pravico voliti v tem volilnem razredu imajo oni samopravni avstrijski državljani moškega spola, kateri so dopolnili 24. leto in niso po § 20. državnega volilnega reda z dne 2. aprila 1873, drž. zak. št. 41, oziroma po pod B) sledečih določbah izključeni od volilne pravice in pred razpisom volitve že šest mesecev stanujejo v dotičnem volilnem okraju in: a) so javno ali tako, kateri je priznana pravica javnosti, avstrijsko višjo gimnazijo, realko ali kako drugo na temelju § 25. vojnega zakona z dne 11. aprila 1889, drž. zak. št. 41 za jednako veljavno pripoznano učilišče z vspehom dovršili; b) pridobili si pravico do jednoletne prostovoljne vojaške prezentne službe v vojni ali deželni brambi; c) z vspehom dovršili obrtno šolo, katere spričevalo na podlagi § 14. obrtnega reda po zakonu z dne 15. marcija 1883, drž. zak. št. 39 namešča dokaz zmožnosti za rokodelski obrt, ali d) ali so dovršili kmetijsko šolo, katero vzdržuje dežela pa država; e) so že dve leti pri kaki v § 11 zak. z dne 30. marcija 1880, drž. zak. št.

33 naštetih bolniških blagajnicah zavarovani; f) ali dve leti plačujejo kak državni direktni davek.

B) Častniki v trajni ali začasni vojaški službi, vojaški duhovniki, gazisti brez čina in osebe moštva oborožene sile, oziroma žendarmerije, vstevši začasne dopustnike, sploh ne smejo voliti, ne voljeni biti. V volilnem razredu veleposestva morejo take osebe izvrševati volilno pravico, če jo imajo po svojem posestvu, le po pooblaščenjih. Od volilne pravice izključeni so razen gorenjih vsi trajno ali začasno aktivno službujoči uradniki oborožene moči.

4. Novemu volilnemu razredu se odloči 43 mandatov, ki se razdelé na posamezne dežele tako-le: Češka 10, Dalmacija 1, Galicija 10, Dolenja Avstrija 4, Gorenja Avstrija 1, Solnograško 1, Štajersko 2, Koroško 1, Kranjsko 1, Bukovina 1, Moravsko 4, Šlezija 1, Tirolsko 2, Predarlško 1, Istrija 1, Goriško 1, Trst 1. Na Češkem bode sedem kmetijskih in trije mestni okraji, v Galiciji devet kmetijskih in le jeden mestni okraj, na Dolenjem Avstrijskem jeden kmetijski in trije mestni volilni okraji in na Moravskem trije kmetijski in jeden mestni okraj, kateri voli vsak jednega poslanca.

5. Dosedanji volilni okraji kmetijskih občin in nemestni okraji novega volilnega razreda volijo direktno, kjer to sklène deželni zbor.

6. Za direktne volitve v kmetskih občinah in v novem volilnem razredu se napravijo majhna volilna okrožja po 4000 duš, oziroma da se združijo občine, ki imajo manj prebivalstva in razdelé večje občine. V volilnem okrožju bi se volilni kraji določili administrativnim potom. Deželni zbori pa smejo vendar skleniti drugačne določbe gledé manjših volilnih okrožij in volilnih krajev. V vsakem volilnem kraju štejejo se glasovi.

7. Posel volilnega komisarja v volilnih okrožjih je časten posel, katerega je dolžan slednji prevzeti. —

V tolikej meri torej sedanje ministerstvo želi volilno pravico razširiti, da hoče novo, to je peto skupino volilcev. Težko, če bode ta načrt kedaj postava. Mi si tega nikakor ne želimo, ne kot Slovenci, ne kot Avstrijci. Ne kot Slovenci, ker s to krparijo nam nič ni pomagano. Pa tudi kot Avstrijci smo zoper ta predlog, ker se bode z ustanovljenjem nove volilne skupine le poveksalo število nezadovoljnih v naši ljubi Avstriji.

Slovenske šole na Štajarskem.

(Govoril posl. Robič v deželnem zboru v Gradcu.)

Na razne izjave g. poslanca dra. Starkla ne mislim na drobno odgovarjati, dejanskim razmeram nasprotujejo tako, da jih sploh ni treba zavračati. Gospoda

moja! Ako on z uredbo učiteljskega v Mariboru ni zadovoljen, tako sva istega mnenja. To učiteljske je povsem nemško učiteljske. Prosim, vi mi nikakor ne morete ugovarjati, kajti na tem učiteljsku je nemščina za vse predmete, izvzemši slovenščino, učni jezik.

Gospoda moja! Mi bomo zahtevali, da se nam v Mariboru ali v Celju ustanovi slovensko učiteljske in ta zahteva bo tudi obveljala. Ponavljam, da nismo zadovoljni z uredbo učiteljskega. Kar se je dalje reklo, da prihajajo iz tega učiteljskega samo slovensko misleči učitelji, tako je bolje, da o tem ne govorimo, ker bi sicer moral omeniti razne preiskave, vršivše se o svojem času.

Gospoda moja! Imen jaz nikdar ne navajam. G. dru. Starklu se je zljubilo, imenovati okrajnega šolskega nadzornika gosp. Rannerja. Gosp. dr. Starkel in vsi, ki poznajo tega moža, vedo, da je bil vedno bližje nemški stranki, kakor naši stranki. Pri naši stranki ni sploh nikdar bil in ravno vaša stranka je napenjala vse sile, da ga spravi v Slovensko Bistrico, kar mora gosp. dr. Starkel tudi vedeti. Kar se tiče slučaja samega, katerega je omenil gospod dr. Starkel, in sicer gre se za šolo pri Sv. Petru pri Radgoni, dovolil si bodem povedati, kako je v resnici s to stvarjo. Leta 1886 začela se je v Gornjeradganskem okraju uredba nemškega poduka in deželno šolsko oblastvo je z naredbo z dne 19. septembra 1886, št. 4301, to-le odredilo (čita): »da je s tem podukom« — namreč z nemškim podukom — »začeti najkasneje v tretjem šolskem letu in mu na teden posvetiti vsaj 4 ure; vrhu tega je na pamet učiti besede in stavke, a da se omogoči občevanje z nemškim prebivalstvom mesta Radgone in okolice, je v najvišjem razredu po mogočnosti rabiti nemščino kot učni jezik.« To velja samo za slovenske otroke.

Gospoda moja! Tako se glasi dobesedno dotična naredba in ta naredba je sedaj veljavna. No, in kaj se je dalje zgodilo? Na razne pritožbe, ki so se oglasile, prišel je okrajni šolski nadzornik v to šolo in je natančno vse pregledal ter našel, kar gosp. šolski vodja gotovo ni srečno ukrenil, da je nadučitelj učitelja, ki prvič slovenskega jezika ni zmožen, in drugič, kar se samo po sebi umeje, za slovenščino ni izprašan, postavil v razred, namreč v 3. razred, v katerem, gospoda moja, se je po naredbi visokega naučnega ministerstva upeljala slovenščina kot učni jezik, in v katerem bi bil ta slovenščine nezmožni učitelj moral slovenski podučevati. Uspehi so pa bili taki, da je okrajni šolski nadzornik moral priznati, da tako vendarle ne more iti. S tem ni okrajni šolski nadzornik ničesar drugega storil, kakor svojo dolžnost.

Gospoda moja! Sklical se je na ministerski ukaz in najbrž rekel: Ta ukaz je sedaj veljaven in gospodje učitelji se ga imajo toliko časa držati, dokler je veljaven. In ker je ta okrajni šolski nadzornik storil svojo dolžnost, zato je nastalo to strahovito kričanje: zato se je nemški okrajni šolski nadzornik hkrati premenil v slovenskega.

Cerkvene zadeve.

Misijon pri Sv. Janžu na Dravskem polju.

Kakor na spomlad vse lepo ozeleni in razcvete, ravno tako se zgodi v dušah bogoljubnih kristijanov, kateri o velikonočnem času spolnijo štrto cerkveno zapoved. Kakovese lahko taki kristijani obhajajo velikonoč, kako jim solze radosti prisili v oči aleluja! Po-

sebno to velja o taki fari, kjer se ravno v postu obhaja sv. misijon, kakor je to bilo letos pri nas.

V času od 11. do 18. februarja so vodili pri Sv. Janžu na Dravskem polju sv. misijon jezuit č. o. Doljak, vsemu slovenskemu narodu dobro znani misijonar. Vsak dan so imeli po tri pridige. Cerkev je vedno bila tako natlačena, da ni bilo mogoče ganiti se, kar so sami č. g. misijonar pri sklepu občudovaje omenili. Mir in sprava sta se sedaj vrnila v našo župnijo, in daj ljubi Bog, da bi vedno tako ostalo!

V imenu faranov izrekam na tem mestu častitemu voditelju, posebno pa našemu č. g. župniku udano zahvalo za njihovo neutrudljivo delovanje. Akoravno so že pri sivi starosti, vendar so nam tokrat že drugič oskrbeli sv. misijon, da smo se vsi farani mogli spraviti z ljubim Bogom! Hvala tudi vsem drugim častitim gospodom spovednikom!

Starški.

Nova maša pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

Kaj ponosno so korakali na tretjo postno nedeljo, 25. februarja, Trojičani v cerkev. V svoji sredini so imeli rojaka, kateri je daleč s Tirolskega prišel, da bi na domačih tleh, na domačem oltarju daritev prve sv. maše opravil. Prijazni trg Trojiški, lepa in velika romarska cerkev, vse se je nekako praznično napravilo, da bi domačina razveselilo. Z vseh treh zvonikov viseče zastave naznanjale so popotniku izvanredno slovesnost.

Po cerkvenem pravilu, pri katerem je č. o. Gelazij Rojko o dolžnostih duhovskega stanu pridigoval in katerega sta se veleč. gg. dekan Šentlenarški in župnik Benediški vdeležila, so se napotili gostje na prijazno povabilo primicijantovega strica in tete h g. Bračku. Po večernicah pridružili so se tudi domači č. gospodje veseli družbi. Č. g. primicijant o. Leander Ferk si je pa s svojim uljudnim vedenjem v hipu srca vseh pridobil. Razne napitnice so pa tudi dokaj dokazovale, kako ga vse spoštuje in ljubi. Prehitro so minole ve-sele ure in kaj žalosten je bil trenotek ločitve.

Vam častiti o. Leander želimo vsi iz srca, da bi se do časa, ko se vrnete zopet v naše kraje, na daljnem Tirolskem srečnega počutili. G. Bračku in njegovej blagej gospej pa presrečna hvala za ves trud in prijazno postrežbo z željo: »Bog Vama vrni vse tisočerkokrat!«

Gospodarske stvari.

Krmljenje bučel spomladi.

Akoravno je najtežje delo za bučelarja primerno preskrbljenje bučel čez zimo, ni ravnanje z njimi spomladi nič lažje in ravno tolike, če ne večje imenitnosti, ne samo za bučele, ki so v panju, ampak še več za zarod, ki ima priti.

Krmi pa se spomladi poglavitno iz dveh važnih vzrokov. Prvič da se ohranijo pri življenju bučele, ki so v dolgi, hudi zimi ali pa vsled lakote prišle ob vso moč, tako da bi brez krmljenja ne dočakale onih mesecev, v katerih bi si zopet nabirale sladko hrano po travnikih in livadah. Drugi, spekulativni vzrok pa je, da se bučele ne ohranijo le pri življenju, ampak da si naberejo že v panju dovolj novih močij za plemenjenje, za novo zalego. Kajti če stare bučele niso za nič, tudi od mladih ne bo veliko pričakovati. Da pa ostanejo živahne čez celo zimo in še spomladi do cvetja pri močeh, treba jim je zlasti meseca sušca in naprej nekoliko polagati. To se mora zgoditi posebno v krajih, kjer dolgo cvetja ni ali kjer ga je jako malo, kajti bi predolgo trpelo in bučele večidel opešale, če bi ne dobile kakega

priboljska. — A tu nastane vprašanje, kaj bi se polagalo, s čim naj se bučele spomladi krmijo?

V tej stvari niso ljudje še jednih mislij. Nekateri nasvetujejo raznovrstne baže sladkorja, drugi celo mleka. A jedina in najboljša piča pa je za bučele le — med. Vse drugo je za te živali brez vsekake vrednosti. Kdor hoče od svojih bučel kak hasen ali dobiček imeti, kdor jih nima kar tako za kratek čas kot igračo, mora vedno in vselej dobro preskrbljen biti z medom ali strdjo, da ima svojim bučelicam o svojem času kaj polagati. Štediti pri tem ne sme. Saj se mu itak vse stokrat porrne, če ni pustil marljivih delavk stradati. In katera piča je pa tako po ceni, tako vredna, kakor ravno med, katerega si vsak skrben bučelar pripravi doma. Začne pa se s tem krmljenjem meseca sušca in polaga tako dolgo, dokler ne otidejo prve bučele iz panja. Polaga pa se le proti večeru in sicer se položi piča v panju na dno. To pa zato, da se morajo živali nekoliko potruditi pri tem delu, ker si morajo namreč hrano kvišku nositi in strd nikakor lahka ni, mezijo se bučele malo več, postanejo na ta način delavne, čile in pridejo zopet k močem. Ob jednom jim je pri takem poslu topleje, kakor če so na jednom mestu pri miru in koristi jim ta delavnost slednjič in najbolj pri razvijanju mlade zalege. Prve dneve se primerno malo medu položi in vode ne sme biti poleg; med ne sme prestar biti; najbolje od pretečene jeseni sem. Vode se pa za to ne sme primeševati, ker so noči le še premrzle in bi prevodena in kislja piča povzročevala bučelam to ali ono notranjo bolezen.

Če se pa dogodi, da ne najdejo bučele same od sebe medu, mora se jim namazati stena malo z medom, tako da jim služi ta črta kot pot k piči.

Ko minejo trije dnevi, polaga se jim v drugič in sicer vsakemu panju najmanj tri navadne žlice strdi. V toplejših krajih, ali če je vreme jako ugodno, naj se polaga vsak drugi dan in sicer več kakor prej. Zdaj sme se tudi nekoliko vode in sicer čiste, ne skaljene, priliti k medu, ker tudi vode potrebujejo bučelice pri zidanju svojih celic ter jim ni treba še izletavati, da bi si poiskale vode.

Ko bučelar zapazi, da se nahaja v panjih že trotova zalega, ne sme, kakor se navadno godi, manje polagati. Boljše je, ako kako žlico medu pridene. Ako deži ali je vreme sploh vlažno, je treba več vode k medu primešati. — Najbolj pa mora gospodar paziti, kedar se prikazujejo celice, v katerih so mlade matice ali kraljice.

Polaga se le še sam med brez vode in sicer se naj vzame strd boljše vrste, ker le taka more rojenje prav pospeševati.

Marsikomu se bo to krmljenje spomladi čudno, nepotrebno zdelo. To pa od tod prihaja, ker v največih krajih ne primanjkuje cvetja, ker imajo cvetice dosti medu in ni treba spomladi dolgo čakati, da začnejo cvesti. A v krajih, kjer vsega tega ni, mora previden bučelar pred vsem za to skrbeti, da so mu bučele v onem času, ko začnejo med nabirati, dovolj močne in dovolj mnogoštevilne. Ne bode mu torej žal za tisti med, katerega pomladi potratil s krmljenjem, kajti obilno se mu bode povrnil o svojem času.

Slov. posojilnica v Mariboru.

Iz poročila ravnateljstva te naše vrle posojilnice poznamo to-le: V letu 1894 pristopilo je Posojilnici 214 novih društvenikov, izstopilo pa 49. Vsled tega naraslo je število društvenikov na 2267, kateri imajo 122 glavnih deležev v znesku 12.200 gld. in 3634 upravnih deležev v znesku 36.340 gld., skupaj 48.540 gld.

Stanje hranilnih vlog povišalo se je med letom za

3292 gld. 23 kr., tako da znašajo vse hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi koncem leta 523.716 gld. in 8 kr.

Celo upravno premoženje pomnožilo se je tekom leta za 22.756 gld. 34 kr. in znaša koncem leta 693.309 gld. 58 kr.

Prošenj za posojila vložilo se je med letem 878 in 389 prošnjam se je ugodilo. Skupaj izposodilo se je leta 1893 267.411 gld. 12 kr. in vrnilo na posojila 235.510 gld. 19 kr. Stanje posojil povišalo se je toraj za 31.900 gld. 93 kr. in znaša koncem let 629.086 gld. 74 kr.

Izmed vseh posojil jih je 1963 v skupnem znesku 422.055 gld. 74 kr. na osebni kredit pod poroštvom, ki so se obrestovala po 6% na leto. Posojil na osebni kredit, katera pa so se zaradi varnosti porokov tudi še pri posestvih dolžnikov vendar pa ne pod strogo pupilarno varnostjo vknjižila, bilo je 123 v skupnem znesku 90.071 gld. Ta posojila obrestovala so se s 5½% na leto. Hipotekarnih in drugih posojil proti zastavi in 5% obrestim in posojil drugim denarstvenim zavodom, šolskim svetom in občinam, katera so se tudi obrestovali po 5%, bilo je 114 v skupnem znesku 116.961 gld.

Iz čistega prebitka v znesku 10.618 gld. 47 kr. izplača se po sklepu občnega zbora z dne 25. svečana t. l. zadružnikom na njih deleže 5% dividenda. Znesek 4247 gld. 39 kr. priklopil se je po sklepu občnega zbora specijalnemu zadružnemu (rezervnemu) fondu za pokritje slučajnih zgub, kateri fond se je povišal s tem na 22.399 gld. 44 kr. Občni zadružni fond znaša 19.926 gld. 14 kr. in celi zadružni fond toraj 42.325 gld. 58 kr. Znesek 2017 gld. 8 kr. dodal se je posebnej »ustanovi za dobrodelne namene«, osnovanej pri rednem občnem zboru leta 1890. S tem je narasla ta ustanova na 11.637 gld. in 70 kr.

Mimo tega odločil se je po sklepu občnega zbora iz čistega prebitka še znesek 900 kr. a. v. neposredno v dobrodelne namene, posebno v podporo šolskim in dijaškim društvom, dijaškim kuhinjam itd.

Franc Rapočeva ustanova, ki je znašala poprej 30.806 gld. 75 kr., zvišala se je tekom leta 1893 na 30.885 gld. 82 kr. Iz dohodkov ustanove podelila je posojilnica osmerim visokošolcem stipendije v znesku po 150 gld. a. v.

Posojilnice lastno premoženje, ki je znašalo po računskem sklepu za leto 1892 — 121.068 gld. 45 kr., obstoji sedaj: a) iz zadružnih deležev 48.540 gld. b) iz zadružnega (rezervnega) fonda 42.325 gld. 58 kr. c) iz ustanove za dobrodelne namene 11.637 gld. 70 kr. d) in iz Franc Rapočeve ustanove 30.885 gld. 82 kr., skupaj 133.289 gld. 10 kr. in se je toraj tekom leta povišalo za 12.320 gld. 65 kr.

Sejmovi. Dne 31. marcija v Dobjem pri Planini. Dne 2. aprila v Vojniku, pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, v Rogatcu, v Mariboru in v Artičah. Dne 3. aprila v Radgoni in v Celju. Dne 4. aprila na Vranskem, na Ptuj in pri sv. Mohorju v Rogaškem okraju.

Dopisi.

Iz Gornje Radgone. (Nekaj o nameravanem bralnem društvu.) Nekaterim čitateljem »Slov. Gospodarja« bode že znano, da nameravamo v Gornji Radgoni ustanoviti »bralno društvo«. Žalostno bi pač bilo, ako se mi, Petrovčani, ne bomo skoraj vzdramili in začeli posnemati sosednih faranov, ki že dalj časa imajo enaka društva! Sedaj pa Vam hočem tudi na-

znaniti, kaj naši nemčurji o ustanovitvi bralnega društva govorijo. Tukajšnji sodnijski uradnik, gospod kanclist, mi je v lice rekel, da tukaj takega »Kraboten-Vereina« toliko treba, kakor pri vozu petega kolesa. To je lep izraz, kaj ne? Zameriti mu pač ne moremo, ker je imenovani gospod tudi v »Orehovskega preroka« družbi (tovaršiji) in sta si iskrena prijatelja; samo to mora človeka jeziti, ker je rojen Slovenec, svojega materinega jezika pa se sramuje, ter še celo grdo govori črez take, za nas Slovence tako koristne družbe, po katerih bi vsaj mogli napredovati in ki so večinoma preprostu ljudstvu s svojimi podučljivimi knjigami in v narodnem duhu bolj za sv. vero in cerkvene zadeve spisanimi časopisi prekorientne. Ni čuda, da so že tudi naši otroci pokvarjeni, (slišal sem pogovor dveh šolarjev, ki pa se ne spodobi, da bi prišel v javnost), ako se od starišev in odraslih nič boljšega ne naučijo. »Kakoršno drevo, tak sad«, pravi pregovor. K temu pa so največ krivi taki hudobni zapeljivci, zgrabljivi volkovi v ovčji obleki, ki še manj pokvarjeno ljudstvo pohujšajo, kažoč njim svoj nemčurski »nebeški raj«, da je s tem vlovijo v svoje zanjke, sveto vero, cerkvene reči in duhovščino pa zaničujejo in še črez nje grdo govorijo. Gorjé človeku, od katerega pohujšanje pride! Tedaj čas je, da gremo na delo in odstranimo osat in trnje s polja; kako more pšenica na polju rasti, ako skrbni kmetovalec z nje ne iztrebi ljulike in ne odstrani oseta? Plevel bode celo pšenico zadušil; ravno tako ne moremo Slovenci napredovati, ako se nemškutarija in brezverstvo ne iztrebi iz naših slovenskih pokrajin, našega narodnega polja. Najprva skrb pa nam naj bode, da se naši otroci, ki morejo tako rekoč podlaga ali temelj biti prihodnjemu blagostanju in sreči slovenskega naroda, ne popačijo, da se mladina krščansko izredi. Pa tudi tukaj se nam slabo kaže, ker si morajo že majhni šolarčki nemškutarijo in druge nepotrebne predmete v svoje mlade glave ubijati, za veronauk pa še se skoraj ne zmenijo! S čim pa bi pričeli to delo, ali kako bi izboljšali naše stanje, in kakšen bi naj bil ta pripomoček? Koristne knjige in časopisi bodo mnogo pomagali. Kmetovalec sam si ne more knjig naročevati, ker bi ga preveč stale; kako pa naj pride do njih? Ako ima v fari bralno društvo, pa lahko za mali denar mnogo podučljivih knjig prebira. Prosim, da nam naj naši vrli rodoljubi pomagajo, da prej ko mogoče ustanovimo v fari Sv. Petra bralno društvo. Pomagajmo si tudi sami in Bog nam bo pomagal; zoper sovražnike pa se vojskujemo; saj brez vojske ni zmage.

—i—

S Prihove. (Na veliko noč — velika nesreča.) Na Vrhovljah je Janez Rak, šolar in sin kmeta R. šel na veliko nedeljo ob 4. uri popoldne streljat na dvorišče. Vsi so mu branili, pa ni ubogal. Ker Janezu ni poknilo, je »kapsl« kopal z nožem iz cilindra, a pozabil je, da drži pištolo obrnjeno proti sebi. Med tem se je pištola sprožila in Janezu predrla trebuh ter mu želodec tako razmrevarila, da mu je ješča šla iz njega. Hitro po duhovnika in zdravnika! Duhovnik so bili v $\frac{3}{4}$ ure pri Raku, a Janezek je že bil mrzel — mrtev. Oče in mati se jočeta, tudi bratje in sestre, toda zdaj ne pomaga drugo, kakor molitev za pokojnega. Zelo tolažljivo je to, da je Janezek kot šolar prejel o velikonočnem času sv. zakramente in je še tik pred smrtjo molil kesanje. Bog se ga usmili, a drugim naj bo to v opomin, da mladina ne dobi v roke orožja za streljanje! Strelba je zelo neprijetna slabotnim ljudem, rada se pri tem zgodi kaka nesreča in mnogokrat ni v čast božjo.

Iz Stavešine. (Knjižura zoper »Slov. Gospodarja«.) Moram vam pisati par vrstic, kajti dobil sem v roke knjižico, katera šteje 22 strani in ima naslov: »Slovenski Gospodar« in slovenski kmet. Spisal

Franc Vračko, posestnik v Orehovcih in načelnik okrajnega zastopa gornje Radgone za presodnje slovenskih časnikov našemu slov. ljudstvu, tiskal Leykam v Gradeu 1894.« Kakor sem videl, je ta knjižura polna smrdljive kuge za naše slovensko ljudstvo. Pisec blati v njej slov. narodnjake, posebno duhovnike, katere dolži, da o njem pišejo v »Slov. Gospodarju«. Temu daje grde psovke; bere se celó, da tisti, kateri ljubi »Slov. Gospodarja«, ne more ljubiti nauka Kristusovega, ter ne more biti pravi kristjan. Posebno rad pa se v knjižici sklicuje na besede Kristusove; ali tisto besedo, katero je Kristus rekel svojim apostolom, toraj tudi duhovnikom, namreč: »kdor vas zaničuje, mene zaničuje«, tisto je pa popolnoma pozabil. To knjižuro sedaj brezplačno vriva med ljudstvo, kakor bi veter suho listje raznašal. Kar se več bere v knjižici, zveste gosp. urednik, menda kmalu. — Pa še nekaj, kar je že davno moja želja in tudi mnogih drugih, namreč, da bi nam Vi, Gornjeradgonski narodnjaki, ustanovili kar najprej težko pričakovano in prepotrebno bralno društvo. Naj bi se po njem ljudstvo vnelo za versko in slovensko reč, ter dobivalo dobrih, v krščanskem duhu pisanih knjig in časnikov, ter bi se potem ne brigalo za blatne spise, katere mu ponuja najnovejši pisatelj Vračko. Vas pa, kateri dobite zgoraj imenovano knjižico v roke, opozarjam, da jo takoj vržete v peč! Da pa nam ne bode Orehovski prerok oponašal, da se ne upamo podpisati, ter pišemo le v črno noč, podpisujem se: Fr. Kavčič.

Iz Knittelfelda. (Požar.) Dobro četrť ure od mesta se je na velikonočno nedeljo strašna nesreča zgodila. Ob $\frac{1}{2}$ 1. uri o poldne se pri tukajšnjem posestniku, J. Svamberger, vžge hlev ter sta še dve drugi poslopji zgoreli, štiri lepi konji, 15 prašičev in sedem telet, ter žita in do malega vse domače orodje. Sreča velika, da je veter vlekel na levo stran, drugače bi bila velika nevarnost, da se še sosedom užge. Pripoveduje se, da se je domači hlapec hotel po kosilu malo spočiti ter si zažge smodko, ne zmeneč se za nevarnost, vrže gorečo žveplenko v stran, ali ta pade po nesreči v steljo. Nesrečna tabakarija, koliko nesreče si že zakrivila!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se z ganljivo pobožnostjo vdeležili velikotedenskih cerkvenih opravil. Dne 29. t. m. so se odpeljali v Opatijo, da ondi pozdravijo nemškega cesarja in cesarico. — Tretjina Dunaja je v srcu in dejanju katoliška. — O velikonoči so zborovali socijalisti in posebej blizu 4000 kmetovalcev. — Avstrijski škofje bodo začeli svoje zborovanje pod predsedstvom kardinala Schönborna dne 2. aprila. — Državni zbor se snide 3. aprila in pride najprej na vrsto, kakor se zagotavlja, državni proračun.

Češko. Mervina morivca Otokar Doležal in Fr. Dragoun sta bila obsojena v 10letno ječo, in ravno toliko je dobil Josip Križ, ki jima je k umoru prigovarjal. — Mladočehi se te dni hudo jezijo nad slavnim profesorjem Albertom, ki svojim češkim rojakom priporoča, naj se mladina na srednjih šolah uči nemščine, da bode mogla kedaj dobiti različne službe na Češkem, kjer se skoro povsod zahteva znanje obeh deželnih jezikov.

Štajarsko. Kar je kje v Avstriji prav zagriženih nemških društev, vsa se oglašajo zoper slovenske vsporednice ali paralelke na celjski gimnaziji. Kdor v preveliki, a hkrati smešni navdušenosti govori, takemu

pravi preprosti slovenski kmet, da laja. Kdo se pa veliko za »lajanje« zмени?

Koroško. Šmohorski učitelj Hugon Moro je imenovan za c. kr. šolskega nadzornika za šolski okraj Šmohor, kjer so skoro sami Slovenci, vendar pa novomenovani nadzornik nič manj ne ljubi, kakor Slovence. Iz tega se vidi, da je nemskutarska pšenica na Koroškem še vedno v najlepšem cvetu.

Kranjsko. Petdnevni poduk za kranjske ribiče bode letos od 15. do 20. aprila v riborejnem zavodu kmetijske družbe na Studencu pod Ljubljano. — Večina poštinih pečatov v Ljubljani ima samó nemški napis. Ali se temu ne more opomoči? — Neko društvo hoče graditi železnico na Gorenjskem od Lesec mimo Bleda do Bohinjske Bistrice.

Primorsko. S 1. aprilom bode v Trstu začel izhajati nov časnik, dnevnik, z imenom: »Il popolo« (ljudstvo), ki bode urejevan v katoliškem duhu za resnico in pravico. Ako se bode držal tega načela, bode tudi marsikaj koristil tamošnjim Slovincem.

Ogersko. Zadnjič smo omenili, da je leta 1848 toliko mogočni Kossuth umrl 20. t. m. v Turinu na Italijanskem. Na veliki petek je v Budapešti razgrajalo nekaj prenapetih Madjarov, večinoma dijakov in delavcev, pred vsakim poslopjem, kjer niso bile razobešene črne zastave na čast Kossuthu, da je za mir moralo skrbeti šest tisoč vojakov. Na velikonočni ponedeljek se je poseben vlak peljal na Italijansko po Kossuthovo truplo, da ga bodo v Budapešti pokopali prihodnjo nedeljo. Postavili bodo temu zakletemu sovražniku oltarja in prestola (sv. vere in cesarja) velik spomenik, ki bode hkrati spomenik črne madjarske nehvaležnosti proti svetlemu vladarju.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so med reveže v Rimu o veliki noči dali razdeliti 31 tisoč lir, ter so nedavno encikliko ali cerkveno pismo poslali poljskim škofom, v katerem lepo učijo, kako se naj dandanes vedejo Poljaki na Ruskem, v Galiciji in na Nemškem.

Italijansko. Državni poslanci bi naj imeli do srede aprila velikonočne počitnice, da bi posebni odsek v tem času prerešetal finančnega ministra Sonnino davčno preosnovo; ali vendar se že 2. aprila snidejo. Seveda minister Crispi bi najrajši bil, da bi se sploh ne vrnili, ker nima med njimi veliko prijateljev.

Francosko. Blizu Grenobla je neki lopov na veliki torek bombo, napolnjeno s smodnikom, nastavil v cerkvi; ko je bilo največ ljudij notri, razleti s strašnim pokom bomba, trije so hudo ranjeni, čez dvajset ljudij pa precej poškodovanih. Strah božji so iz te države brezverci odpodili, zdaj pa vsak teden bombe strašijo.

Belgijsko. Sedanje ministerstvo je moralo odstopiti, ker zbornica ni hotela sprejeti postave o novi volilni pravici. Le-Burlet je postal ministerski predsednik in pravi se, da si nima toliko skušenosti, kakor njegov prednik, vendar bode novo volilno postavo spravil pod streho.

Angleško. Stari Gladstone sicer ni hotel več biti minister, toda državni poslanec še ostane, kakor je to nedavno objavil svojim volilcem, ter pristavil, da se hoče še tudi zanaprej potegovati za lrsko samoupravo. Daj Bog, da se mu ta srčna želja dopolni!

Dansko. Danski kralj, Kristijan, hoče delati na to, da bi si Rusija, Nemčija, Avstrija, Italija, Francija in Španija podale roke in se sprijaznile ter razorožile, t. j. da bi veliko manj imele vojakov, kar bi posebno davkoplačilcem ugajalo.

Nemško. Nemški cesar biva sedaj v Opatiji. — Na Nemškem se že pozna, da je v veljavi trgovska po-

godba z Rusijo, ker že sedaj kmečki delavci silijo v mesta, posebno v tovarne ali fabrike. Kam bode na tak način prišlo kmetijstvo?

Rusko. Ruski car se bode letos sešel z nemškim cesarjem. — Galiciški Poljaki obhajajo dvanajst dnij spomin slavnega Kosciuszka, ki se je pred sto leti zoper Ruse boril za poljsko svobodo; toda ruskim Poljakom te dni branijo v Galicijo, kar se le dá.

Turško. Po bolgarskih šolah, ki so nekaj časa bile zaprte, bode se zopet začel poduk; torej so se turška oblastva tokrat prenačela, kar pri njih sicer ni navada.

Amerika. Pred štirinajstimi dnevi so časniki glas raznesli, da bode v Braziliji zanaprej mir; toda vstaši, posebno general Mello, še se nikakor ne mislijo udati sedanji vladi, ki je popolnoma framasonska.

Za poduk in kratek čas.

1. Blagoslovljenje nove šole v Tepanjah.

Šolske homatije, ki so bile nastale v Konjicah zlasti zastran učnega jezika, napotile so naše Tepančane, da so si postavili sredi svoje slavne vasi lastno šolo, na katerej se imajo otroci podučevati v slovenskem jeziku. Dne 28. marcija t. l. dopoldne se je nova šola slovesno blagoslovila. V ta namen zbrali so se šolarji vseh peterih razredov slovenske šole konjiške v nadžupni cerkvi sv. Jurija k sv. maši, katero so jim služili dosedanji njihov kateket č. g. Kukovič. Po sv. maši zapel se je po naročilu rimsk. obrednika spev: »Veni creator Spiritus« (»Pridi sv. Duh vladar«), potem se je pa podelil sv. blagoslov. Po sv. maši so se uvrstili vsi šolarji z društvenim križem in s šolsko zastavo pred staro slovensko šolo ter se od nje poslovivši napotili v novo šolo Tepanjsko. Zvonov milo petje jih je spremljalo, ko so pod vodstvom svojega bodočega gospoda kateketa čast. vikarija Tomažiča na glas molili sv. rožni venec po Konjiškem trgu. Ves slavni šolski in občinski svet Tepanjski prišel je prvim Tepanjskim učencem do nadžupne cerkve nasproti, gospod nadučitelj Kapun z gospodičnami učiteljicami spremljal je svoje dosedanje šolarje na njihov novi dom. Prizor ta privabil ni samo obilo gledalcev na cesti, ampak tudi svetlih solz na lica. Pred novo šolo v Tepanjah nastavljeni možnarji pozdravili so nežno procesijo vže od daleč z mogočnim gromenjem. Ko si otroci in njihovi spremljevalci malo ogledajo z mlaji, venci in raznimi napisi okinčano novo šolo, pripelajo se točno ob določeni 11. uri veleč. gosp. nadžupnik in dekan konjiški, spremljani od blag. gosp. c. in kr. nadporočnika Jakoba Pukl in od svojih čč. gg. kapelanov, da na prošnjo krajnega šolskega sveta blagoslovijo novo šolsko poslopje. Vršilo se je to blagoslovljenje v najlepšem redu. Gospod c. kr. okrajn glavar Celjski, dr. Wagner, gosp. c. kr. okrajni šolski nadzornik nadučitelj Leitgeb, načelnik konjiškemu krajnemu šolsk. svetu, gosp. Ivan Šepic, in drugi odlični gostje spremljali so čast. duhovščino med blagoslovljenjem hiše in šolskih sob.

Ko so poslednjič gosp. nadžupnik z lastno roko v imenu sv. cerkve pripeli podobo Križanega na steno šolske sobe, imeli so na zbrane kratek nagovor. V tem so razložili pomen ravnokar izvršenih cerkvenih obredov ter pojasnili, kakošen duh da vedno naj veje po tej hiši, da bo v njej ostal mir, katerega so njej prinesli po moči teh sv. obredov. V vzgled so postavili otrokom lepo vrsto odličnih Konjičanov, ki so početni poduk prejemali v stari šoli Konjiški ter tam dobili pod-

lago za svojo izobrazbo in vsposobljenje za preimenitne službe, katere so dosegli. Da je pri teh besedah sleherni poslušalec zmisli na našega premil. knezoškofa Mihaela, katerih zibeljka je prav blizu te nove šole tekla, ni treba še posebej poudarjati. Po napisu nad vhodom v novo šolo »Veri in omiki« se je otrokom naročevalo, ne samo uma si bistriti, ampak tudi srce si blažiti. Poslednjič opomnili so se otroci svoje dolžnosti, moliti za sv. očeta papeža, za svetlega cesarja, posebno pa za največega dobrotnika te nove šole, za našega premil. knezoškofa Mihaela. Ko so se za vse dobrotnike opravile skupne molitve, bila je cerkvena svečanost pri kraju.

Na to stopijo g. c. kr. okr. glavar kot prvomestnik okrajnega šol. sveta Konjiškega na oder, da otroke v domači govorici opomni, koliko zahvale da so dolžni vsem, ki so jim to šolo postavili, posebno pa še našemu svetlemu cesarju, najboljšemu očetu svojih podložnikov. Po trikratnem gromovitem živio-klicu na svetlega cesarja zapela se je cesarska pesem. Prvi nadučitelj Tepanjski, gospod Anton Eberl, se sam predstavi svojim novim učencem, pa tudi njihovim starišem. Z navdušeno besedo zagotavlja navzoče, da bode otroke izgojeval v pravem krščanskem duhu ter bo v šoli vestno nadomestoval otrokom njihove stariše in varihe. Govor njegov je bil vsprejet z obilno pohvalo. Poslednjič se je načelnik krajnega šol. sveta Tepanjskega, Franc Napotnik ali Lipak, z odra zahvalil vsem, ki so k temu lepemu prazniku kakorkoli pripomogli.

Premarljivi krajni šolski svet Tepanjski priredil je bil v zgornji šolski sobi skupni obed za 30 gostov. Naj tukaj le ob kratkim omenim nekaterih napitnic, ki so se pri tej priliki spregovorile. Prvi povzdignil je svojo čašo vlč. gosp. nadžupnik Voh, da je napil na zdravje našega svetl. cesarja Franca Jožefa I. Njega odlični zastopnik pri tej slovesnosti, gospod c. kr. okrajni glavar, napil je takoj na zdravje sv. očeta papeža Leona XIII. (vikarij Tomažič, kot ud krajnega šol. sveta Tepanjskega, napil je na zdravje našega premil. knezoškofa Mihaela, kot največega prijatelja šolske mladine; odvetnik g. dr. Rudolf iz Konjic pa na zdravje toliko požrtvovalnega krajn. šol. sveta in ž njim tesno združenega občinskega odbora Tepanjskega. C. in kr. nadporočnik g. Pukl, ki je bil povodom smrti svojega očeta došel z Dunaja, napil je na nekdanje in sedanje učiteljstvo stare Konjiške šole. Razume se, da se je napivalo še na zdravje prvih gostov, g. c. kr. okr. glavarja, g. nadžupnika, g. okr. šol. nadzornika itd. Gosp. načelnik krajnega šol. sveta Tepanjskega, Fr. Napotnik, napil je na zdravje novih učiteljev Tepanjskih, katerim je navdušeno polagal na srce, da naj otroke podučujejo vedno po starem geslu: Vse za vero, dom, cesarja. P. n. udje okrajnega šol. sveta so ostavili že ob 1/2 uri popoldne veselo družbo, ki se je še dalje časa radovala nad tem prelepim praznikom. Topičev pokanje razodevalo je tudi sosedom veselje Tepanžčanov nad novo šolo. —o—

Kako je Zvitič svojemu lajtnantu poštenje rešil.

Lajtnant Skočir je bil dober gospod in pa silno radodaren; dokler je bilo v žepu kaj okroglega, je v imenitni krčmi obedoval in pa drage cigare sta kadila on in Zvitič tudi, ki je bil njegov vojaški postreznik. Kedar so pa prišli pesji dnevi, to je vsakokrat proti koncu meseca, tedaj sta doma komis kadila, obed sta pa iz velikega kotla dobivala, v katerem se je za kompanijo kuhalo. Če je v takih pesjih dnevih Zvitič od doma kuhanih klobas dobil, se jih tudi gospod lajtnant branil ni.

Neki večer, ko ni bilo niti kaj okroglega v žepu in je bilo tudi Zvitičevih klobas zmanjkalo, vnamejo se gospodu lajtnantu silne želje po slastnih klobasicah

frankfurtaricah, ki so se dobivale v krčmi »pri Jelenu«. Zato je preiskal vse kote in predale in staknil je resnično še eno šestico, ki je za klobasico ravno zadostovala. Za to je nemudoma poslal Zvitiča po zaželeno klobaso.

Frankfurtarica je pa neizrečeno lepo dišala, in ko njo je Zvitič zamišljeno gledal, se mu je začel želodec kar prekopicovati in v glavi se mu je zavrtelo — in predno je čez »Jelenov« prag na ulico stopil, zginila je slastna klobasica v tistih globočinah, ki so tako živo po njej zdihovala. Kaj bo zdaj gospod lajtnant rekel? Zvitič si jo hitro izmisli.

Ravno se postavi pred svojega gospoda, pa jezno se drži in ves razburjen začne pripovedovati: »Veste, gospod lajtnant, da imajo strašno hudobne jezike. Ko mi je krčmar klobasico izročil, so se začeli vsi gosti krohotati, češ, to je zdaj v pesjih dnevih večerja za tvojega lačnega gospodarja. Mene pa zgrabi pravična jeza, in sem jih prav grdo pogledal in pa rekel sem: Ni res! Klobasa je za mene, ne pa za mojega blagorodnega gospoda lajtnanta, ki bi take revščine še niti ne povohal! Za to sem pa kar pred gosti klobaso pojedel, da sem njim resnico dokazal in vam poštenje rešil.«

Da je lajtnanta tolika gorečnost Zvitičeva silno veselila, to mi bode vsakdo verjel, komur je za čast več mar, ko pa za klobaso — frankfurtarico.

Smešnica. Trskovič je bil dolg in grozno suh ter po vsem mestu znan postopač. Neki črevljarski učenec je nekoč iz štacune nesel v piskrecu olje, in ker je zijal sem ter tje, trči s piskrecem ob Trskoviča in ga dobro zmasti. Komu bi bilo kaj takega ljubo? Trskovič jezen zakriči: »Neumno zijalo, zakaj bolj ne gledaš?« ter mahne po njem. Fant odskoči ter hoče Trskoviča potolažiti: »No, no, ne jezite se tako, saj maščobe vi v vsem mestu najbolj potrebujete!«

Razne stvari.

(Mil. knezoškof) so kupili o veliki noči za prestolnico dva krasna »sanktus-svečnika«, ki stojita na desni in levi strani velikega oltarja. Izdelala sta ju gg. Rath in Zoratti v Mariboru za 365 gld.

(Mariborski Slovenci) so te dni zložili 142 fl. ter jih poslali na Dunaj »podpornemu društvu za slov. velikošolce«. Denar je nabiral znani tukajšnji slovenski trgovec, g. Franc Dolenc.

(Katoliško bralno društvo) pri Sv. Antonu v Slov. goricah ima na belo nedeljo, dne 1. aprila, v prostorih g. Alta svojo ustanovno slovesnost z govori in petjem. Začetek ob 3. uri popoldne. K mnogobrojni vdeležbi uljudno vabi začasni odbor.

(Slovstvo.) Dr. Jos. Vošnjakovih zbranih dramatičnih in pripovednih spisov je pri D. Hribarju v Celju izšel 3. zvezek: »Doktor Dragan. Drama v petih dejanjih«, in stane 1 krono.

(Slov. sadjerejcem!) Na belo nedeljo, dne 1. aprila, bode potovalni učitelj g. Belé pri Sv. Janžu na Dravskem polju predaval o sadjereji. Na obilno vdeležbo vabi odbor »bralno-gospodarskega društva«.

(Zginil) je hišni posestnik v Vojniku, g. Jakob Kruhar, na Jožefovo, da domači ne vedo, kam. Mož je suh in 70 let star. Kdor kaj o njegovem sedanjem bivanju vé, naj to blagovoljno naznani njegovi ženi Mariji Kruhar v Vojniku.

(Z zidanjem) tukajšnje frančiškanske cerkve »Matere milosti« so na velikonočni torek zopet pričeli.

(Slov. slovstvo.) V »katoliški tiskarni« v Ljubljani je izšel 4. zvezek »Pomladnih glasov«, posvečenih slov. mladini po gg. bogoslovcih v Ljubljani. Oblika je knjižici lepa in vsebina zanimiva. Cena je 25 kr. broširani knjižici, v kartonu pa 35 kr.

(Nesreča.) Dne 22. t. m. padel je zidar, Franc Vrečko iz Vrholj, pri popravljanju neke hiše v Slovenski Bistrici z osem metrov visoke strehe ter se je tako močno poškodoval, da je za jedno uro izdihnil svojo dušo.

(Samoumor.) Zadnji torek večer se je tukaj šestnajstletni gimnazijski dijak J. L., sin tukajšnjega trgovca L., z revolverjem ustrelil.

(Požar.) Na veliki torek večer ob 9. uri so se Arehu v Starešincih na Dravskem polju vnela gospodarska poslopja in popolnoma pogorela. Ako ljudje ne bi bili pri sosedu tako pridno branili, pogorela bi cela vrsta hiš.

(Razpisane službe.) Na ljutomerski Franc-Jožefovi šoli, ki je v drugem plačilnem razredu so do 15. aprila t. l. razpisane sledeča mesta: učiteljska služba in dve podučiteljski službi; znanje slovenskega in nemškega jezika se mora izkazati.

(Lepe podobe sv. družine) dobivajo se v mali in večji obliki za hiše pri g. Jožefu Martinecu, trgovcu v Mariboru, z dotično molitvijo.

(Gledališka predstava) vrši se v nedeljo, dne 1. aprila, v Št. Pavlu v Savinjski dolini, v korist stavbenega zaklada nove župnijske cerkve. Na vspeh so štiri vesele gledališke reči, vstopnina pa je po 1—3 krone.

(Pozor!) Pri ljutomerski okrajni bolniški blagajnici hočejo pri prihodnji volitvi dobiti Nemci in Polnemci večino. Slovenski obrtniki in rokodelci dobro se pripravljajte! Bodite naši možje in svoji gospodje!

(Na Vranskem) se bode obhajal od 1. aprila skozi osem dnij sv. misijon. Vodila ga bodeta čč. oo. Doljak in Tomazetič.

(Iz tira skočili) so na Središkem kolodvoru na velikonočno nedeljo o polnoči trije vagoni tovrnega vlaka, in vsled tega je imel brzovlak iz Budapešte na Pragersko štiri ure zamude. Od ljudij nihče ni bil poškodovan.

(Zidarjev z Italijanskega) se je pripeljalo pretekle dni na stotine v naše kraje ter jih je nekaj ostalo na Kranjskem, veliko pa se jih je odpeljalo na Koroško, Ogersko, na Dunaj in drugam.

(Društvo »Sloga«) v Čadramu priredi dne 8. aprila svoj V. javni občni zbor s tem-le vspehom: a) pozdrav; b) poročilo odbora; c) zapisovanje udov in plačevanje letnine; d) govor g. Jan. Belé o sadjereji in e) razni predlogi. Zborovanje se prične ob treh popoldne v Čadramski šoli. K obilni udeležbi vljudno vabi Odbor.

(Na Planini) so dne 24. marcija zgoreli hlevi, skladišče in kolarnica gospe Ivane Knific in hiša Jožefa Radeja. Ves spodnji trg je bil pri tem požaru v veliki nevarnosti.

(Ponesrečen rudar.) Dne 23. t. m. je v Trbovljah v rudarsko jamo z obloženim vozičkom vred padel 35 let stari Peter Polak 27 metrov globoko, da je smrtno ranjen.

(Umrli je) 22. t. m. frančiškanski brat Norbert Gregl za mrtvoudom. Bil je dolgoletni učitelj na ljudski šoli v Nazarji nad Mozirjem. Naj v miru počiva!

(Koliko so brke vredne?) Na Dunaju je v velikem tednu neki agent Singer tožil pred sodiščem brivca, ker mu je ta v nemarnosti brke posmodil, da ga je potlej moral popolnoma obriti, češ, zdaj par mesecev ne bodem mogel biti agent, in je torej zahteval odškodnine 35 gid. Brivec je sicer trdil, da Singerjeve brke niso bile vredne 2 krajcarja, vendar se je moral udati in Singerju obljubiti 25 gld. za brke.

(Velikán.) Ko je bilo letos v Ljubljani novačenje ali odrajtovanje, prišel je tudi neki kmečki fant, Franc Hodnik, ki je dolg blizu dva metra; ali vzeli ga niso k vojakom, ker se je komisija izrekla, da nimajo tako velike »monture«.

(Duhovniške spremembe.) V stalni pokoj je stopil č. g. Janez Krener, župnik pri Sv. Frančišku pri Gornjem gradu. — Župnija Sv. Frančiška je razpisana do 8. maja t. l.

Loterijne številke.

Gradec 24. marcija 1894:	90, 73, 53, 2, 5
Dunaj » » » » »	56, 43, 88, 50, 51

Na prodaj!

Dobro obdelani vinograd blizu Ljutomeru z lepim sadnim vrtom, njivo in poslopjem proda po nizki ceni M. Nemec pri gosp. Karol Soss v Mariboru. Na denarje se počaka. 2-2

OVES

„Willkomm“.

Ta težki oves napreduje v vsaki zemlji prav dobro in je v planinskih deželah med vsemi sortami najzgodnejši in plodnejši; ima visoko in prav dobro slamo za krmo in se ne poleže. Zadostuje, ker se mora ta oves redko sejati, 50 kil za plug, cena za kilo 25 kr., 50 kil 10 gold. — 100 kil 18 gld. Vreča po 5 kil franko na vsako pošto postajo gld. 1.80.

Dupovski oves, zelo ploden napreduje najbolj v peščeni zemlji; 50 kil 6 gld. 50 kr., 100 kil 12 gld. z vrečo na postajo Konjice.

Razpošilja ga, dokler bo kaj, **oskrbništvu graščine Golič pri Konjicah**, (Štajersko.) 4-6

Važno za vsako gospodinjstvo in mater!

6-24

Kathreinerjeva Kneipp-ova sladna kava

velja vedno več za izvrstno, edino naravno in zdravo ter ob enem za rabo ceno pridajo h kavi. Ona se hvali od visokih zdravstvenih zavodov in je za gospé, otroke, želodčne in živčne bolnike najbolja nadomestba za kavo.

Previdnost pri nakupu! Zahteva se naj in vzame le beli, izvorni zavitek pod imenom

Dobi se povsodi. **Kathreiner.** 1/2 kilo 25 kr.

Vinska dražba!

Dne 3. aprila prodalo se bode po dražbi v Mariboru koroške ulice št. 22 **80 šartinjakov vina lastnega pridelka.** 2-2

Naznanilo.

Poslopje, primerno za štacuno s tremi sobami, dve kleti in dve kuhinji, zidano, z opeko krito, pri komisijski cesti, pol ure od kolodvora Pragerskega, v občini Šikole, se daje z dobrimi pogoji na več let v najem. Izv. se ustmeno ali pismeno pri lastniku

Franz Pernat,
v Šikolah, pošta Pragersko.

2-2

Drevesca.

Pri podpisnem je dobiti več tisoč eno- in dvehletnih lepih jabolčnih in hruškovih divjakov. 100 dvehletnih stane 1 gld. 50 kr., enoletnih pa 50 kr. Kdor jih želi, naj se oglasi pri **Jožefu Pavličič-u**, posestniku v **Vuzmetincih**, pošta **Sv. Miklavž** pri Ormožu.

KONJAK.

Ta iz krep kega, na lastnih goricah zrasedenega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, cetrpenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu da škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

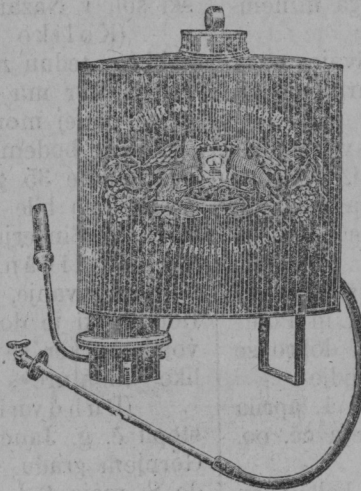
Zaloga v Mariboru pri **Alojziju Quandest**, gosposke ulice. 15-52

Zahvala.

Sorodniki čast. gosp. **Franc Frasa**, bivšega vmirovljenega duhovnika pri Sv. Trojici v Slov. gor., izrekamo najsrčnejšo zahvalo vsem preč. gg. duhovnikom, redovnikom, učiteljem, tržanom in vsem, kateri so njim na pomoč bili za čas njih življenja, ali pa pripomogli k primernemu pogrebu! Bog plati!

Nova hiša.

V **Gradcu** prodaja se takoj nova hiša, pri kateri je velik vrt; hiša še je 12 let davka prosta ter daje 75 gld. najemščine, torej 8°/o obrestij; pripravna je tudi za manjšo rod-bino. Cena jej je 11.500 gld. Pri hiši se prodajajo drva in premog z dobrim uspehom. Kupcu je treba 3000 gld. za nakup. Več se izv. pri lastniku v **Leitnergasse št. 10, Schönaugürtel Graz.** 2-3

Dober zaslužek

odpre se s **1. aprilom** inteligentnim, slovenske pisave, dobro zmožnim in delalnim osobam, ki bi se hotele posvetiti važnej, narodnogospodarskeji stroki. Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom: **„Dober zaslužek“** poste restante v **Ljubljano.** 2-2

V vsaki fari in občini

namešča se razumna, spoštovana in denarno zanesljiva oseba kot

zaupni mož

z dobrim postranskim zaslužkom. Pisma naj se pošiljajo pod **„201.191“ Gradec, poste restante.** 8-20

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Priporočam svoje priljubljene **4½ kilo težke, bakrene, pokositrane**

vakuum

peronospora - brizgalnice,

komad **14 gld.** Kdor vzame 6 komadov, dobi 7°/o odpustka.

600 komadov v rabi.

A. Fiebiger,

kotlar koroške ulice 5, v Mariboru. 2

Posojilnica v Makolah.

Zadružno stanje (bilanca) s početkom 1. 1894.

Imetje.	gold.	kr.	Zavezanosti.	gold.	kr.
Imetek (inventar) po 10 ^o /o odpisu	213	57	Deleži: 41 glavnih po 10 gold.	410	—
Dana posojila	176869	70	„ opravljeni po 1 gld.	1504	—
Naloženi denar:			„ delnina za 1. 1893	10	—
„ v posojilnicah	fl. 25.085	12	Hranilne vloge	189378	72
„ „ obresti	829	98	„ pripisane obresti	8017	40
„ v poštni hranilnici	169	32	Prihranjena zaloga:		
„ „ obresti	3	67	a) pos. zaloga za zgube 1. 1892	8961	26
„ deleži pri posojilnicah	101	—	„ dorastek 1. 1893	456	49
„ „ delnina	15	—		9417	75
„ drž. pap. (dve 1860. srečki)	1450	—	b) Ustanova za dobre namene: (čisti		
Zaostale obresti	217	86	„ dobiček leta 1893)	901	74
Prehodni izdatki	252	12	Predplačane obresti od posojil	2335	40
Nerabljen tiskovine	4	88			
Gotovina 31. decembra 1893	6762	79			
	211975	01		211975	01

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ter se obreščujejo po 5%. — Posojila se dajejo edino le zadružnikom po 6°/o. — Uradni dan je vsaki četrtek; kedar pride na četrtek praznik, uraduje se vselej prejšnji dan (sredo). Uradne ure so od 8—12. dopoldne. Ob drugih dnevih se nič ne opravi.

Posojilnica naša je srečno izpolnila prvo desetletje svojega obstanka. Ves čas svojega poslovanja ni imela nobene zgube in nobenih tožb ali pravnih, ter razun nekajih vknjižb sploh nobenih sitnob s svojimi dolžniki.

V pisarni naši visi sv. križ in načelno ravnamo po zapovedih krščanske ljubezni; zato je dobičkolovja in grdega oderuštva pri nas ni! Edina želja naša je: revnemu ljudstvu biti v pomoč in podporo. Da je zavod resnično vsega in popolnega zaupanja vreden, prepričal se je še vsakdo, ki je stopil z njim v kako bližnjo dotiko. Prijateljem in podpornikom svojim izrekamo srčno zahvalo! Bog z nami!

3—3

Načelnik.